

Odsjek za germanistiku

ULOGA, ZNAČENJE I PODRUČJA DJELOVANJA

Germanistika je akademska disciplina koja se bavi proučavanjem i poučavanjem njemačkoga jezika, književnosti i kulture u povijesnome i suvremenome kontekstu njemačkoga govornog područja. U širem značenju germanistika ili germanska filologija obuhvaća sve germanske jezike, te joj u ustroju sveučilišnih studija mogu biti pridružene nederlandistika, skandinavistika i srodne filološke discipline.

Odsjek za germanistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, kao najstarija germanistika u Hrvatskoj, u 130 godina postojanja prati – u smislu institucionalne sudbine s jedne i znanstvene refleksije s druge strane – status njemačkoga jezika i kulture u Hrvatskoj i jugoistočnoj Europi. Njemački jezik stoljećima je bio najutjecajniji jezik davatelj u hrvatskim povijesnim zemljama, s neizbrisivim tragom u hrvatskome jeziku, književnosti i kulturnoj baštini. Danas jezična politika Europske unije ističe višejezičnost kao ključnu kompetenciju u kontekstu europskoga prostora obrazovanja i cjeloživotnog učenja, a u kontekstu očuvanja europske jezične raznolikosti preporučuje da povijesna regionalna višejezičnost bude smjernicom u odabiru prvoga ili drugoga stranog jezika u sustavu obrazovanja.

Valorizacija kulturnih veza i odnosa u prošlosti i sadašnjosti samo je dio predmetnoga područja koje pokrivaju germanističke discipline u fokusu Odsjeka za germanistiku: jezikoslovlje, znanost o književnosti, kulturologija, glotodidaktika i traduktologija. Kao filologija stranih jezika i književnosti zagrebačka germanistika u intenzivnoj je vezi s matičnim strukama u Austriji, Njemačkoj, Švicarskoj, Nizozemskoj i Belgiji (repcija znanstvenih spoznaja i sveučilišnih programa, suradnja na projektima, istraživački boravci i stipendije, razmjena studenata i nastavnika). S druge strane mnogostruko je povezana ne samo s germanističkim odjelima na drugim sveučilištima u Hrvatskoj nego i s drugim filologijama (zajedničke publikacije i znanstveni projekti, stručna periodika, Hrvatsko filološko društvo i dr.) te institucijama izvan sveučilišta (studentska praksa u školama i tvrtkama, strukovne udruge, mreža austrijskih knjižnica, kulturni instituti i dr.). Društveno je relevantna i popularizacija struke te germanističkih i nederlandističkih tema u javnome prostoru, od medijskih nastupa do znanstvene literature za širu intelektualnu publiku.

Potrebe za diplomiranim germanistima proizlaze iz statusa jezika i aktualna značaja međukulturne komunikacije: njemački je svjetski jezik sa stotinjak milijuna izvornih govornika u Europi, matični jezik najveće europske i četvrte svjetske gospodarske sile, jedan od triju radnih jezika Europske unije, jezik s kojim nas povezuju intenzivne gospodarske, društvene i kulturne veze. Germaniste nalazimo u široku spektru zanimanja: od učitelja i sveučilišnoga profesora do stručnjaka za marketing i odnose s javnošću, od sudskoga tumača do književnoga prevoditelja, od novinara do posrednika u kulturi.

Katedra za nederlandistiku u sklopu Odsjeka za germanistiku nudi jedini studij nederlandistike u Hrvatskoj. Slijedom europske povijesti i kolonijalne prošlosti nizozemski jezik nije samo službeni jezik Nizozemaca

i Flamanca nego i jezik s ukupno tridesetak milijuna govornika u svijetu, uz petnaestak milijuna govornika srodnoga afrikaansa. Nizozemsko-flamanski kulturni krug od 14. stoljeća do danas igra važnu ulogu u Europi, a moderna Nizozemska prednjači u provedbi ekonomskih i humanitarnih projekata diljem svijeta. Na Odsjeku za germanistiku, koji se ističe dugom tradicijom, Katedra za nederlandistiku, utemeljena 2008. godine, ističe se svježinom institucionalne inovacije.

Odsjek za germanistiku sa svim studijima dijeli misiju društvene reprodukcije pismenosti najviše razine. To je civilizacijska vještina ključna za održanje znanstvenoga pogleda na svijet i temeljnih društvenih vrijednosti, suočenih s medijskom disperzijom znanja i porastom političkoga populizma.

STUDIJSKI PROGRAMI

Odsjek za germanistiku izvodi programe studija germanistike i programe studija nederlandistike. Studij germanistike sastoji se od trogodišnjega prijediplomskoga programa, završetkom kojega se stječe pravo na završnu svjedodžbu (bakalaureat), i dvogodišnjega diplomskoga studija, nakon kojega se stječe pravo na magistarsku diplomu. Studij je koncipiran na načelu pokretljivosti, što znači da se na diplomski studij mogu upisati i studenti s drugih visokoškolskih institucija u zemlji i inozemstvu koji su stekli bakalaureat iz humanističkih ili društvenih znanosti. Studij germanistike može se ravnopravno kombinirati s drugim dvopredmetnim studijima na Fakultetu.

Prijediplomski studij germanistike studentima pruža široko zasnovano temeljno obrazovanje iz cjelokupna područja struke i omogućuje stjecanje visoke jezične kompetencije (nastava se od početka studija izvodi na njemačkome jeziku). Osim stručnih kompetencija u užem smislu studij posreduje i niz općih (generičkih) kompetencija: metodičke i praktične sposobnosti za rješavanje jezičnih, tekstualnih i diskurzivnih pitanja.

Izobrazba prijediplomskoga studija slijedi ove posebne ciljeve: 1. jezična kompetencija barem do razine C1 europskih referentnih stupnjeva; 2. razumijevanje jezičnih fenomena u njihovu sistematskome, medijskome, socijalnome, psihološkome i povijesnome kontekstu; 3. vještina pisanja prema tekstnoj vrsti, tipu medija, namjeni i adresatu; 4. poznavanje lingvističkog opisa standardnoga njemačkoga jezika; 5. poznavanje najvažnijih lingvističkih teorija; 6. poznavanje povijesti književnosti njemačkoga jezičnog izraza, posebno od 18. stoljeća do danas; 7. poznavanje i primjena temeljnih pojmova germanističke znanosti o književnosti i metoda književne interpretacije; 8. sposobnost samostalna usavršavanja i cjeloživotnog učenja.

Diplomski studij germanistike – kulturološki smjer studente osposobljava za širok spektar djelatnosti (u znanosti, kulturi i gospodarstvu) koje zahtijevaju međukulturnu kompetenciju na razini teorije i/ili prakse. Temeljna znanja germanističke struke nadograđuju se znanstvenim spoznajama i metodama filologije i suvremene kulturologije.

Germanistička izobrazba kulturološkog usmjerenja slijedi ove ciljeve: 1. proučavanje njemačkoga jezika i književnosti u kontekstu teorija kulture i suvremenih kulturoloških tendencija; 2. upoznavanje jezične i kulturne politike te kulturnoga pogona u zemljama njemačkoga govornoga područja; 3. perspektiva povijesti medijâ u proučavanju razvoja njemačkoga jezika i književnosti; 4. uvid u osnovne teorijske postavke i praktične izazove književnoga prevođenja na primjeru njemačko-hrvatskoga prijevodnoga transfera; 5. uvid u njemačko-hrvatske jezične dodire te njihov utjecaj na povijesne, društvene i geografske varijetete

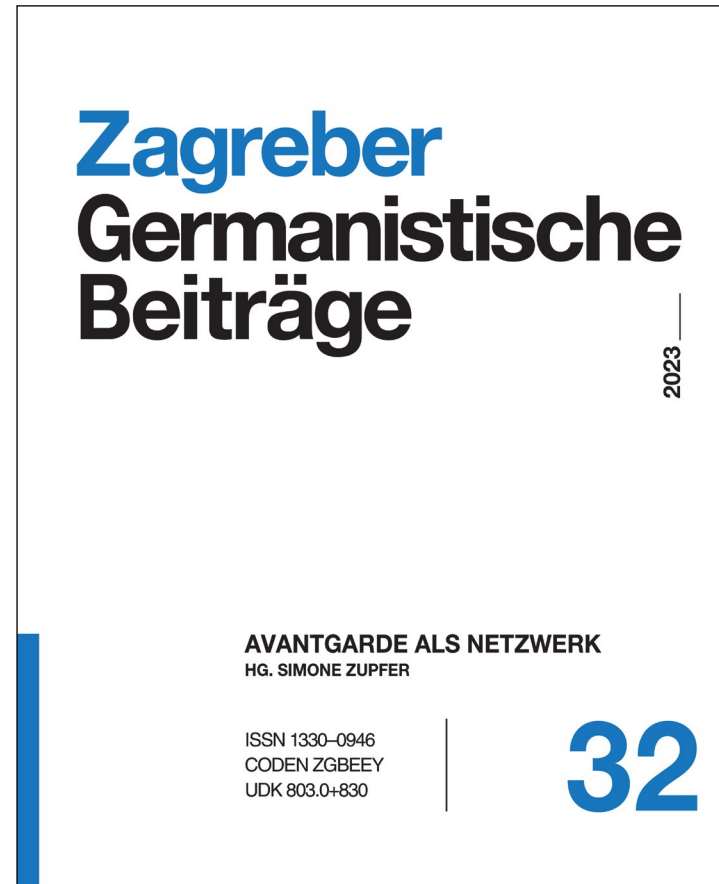
hrvatskoga jezika; 6. uvid u njemačko-hrvatske književne i kulturne veze iz perspektive teorije kulturnih transfera i međukulturne znanosti o književnosti.

Uz znanstvenu obradu središnjih pitanja klasičnih germanističkih disciplina (znanosti o književnosti i jezikoslovlja) studij osobitu pozornost posvećuje aspektima interkulturalnosti i multimedijalnosti, te studentice i studenti stječu visoku interkulturalnu kompetenciju. Interkulturalnost, shvaćena kao teorijsko, empirijsko i komparativističko bavljenje germanističkim temama u njihovu prožimanju s drugim kulturama, usmjerena je na raznovrsne dodire hrvatske i njemačke kulture, književnosti i jezika. S obzirom na to da je kulturna komunikacija od konca 19. stoljeća izrazito multimedijalna te da je književnost u 19. i 20. stoljeću izgubila položaj središnjega medija studij uključuje odnos književnosti i masovnoga tiska, kazališta, filma, televizije i medija današnjice.

Diplomski studij germanistike – nastavnički smjer studente osposobljava za učenje i poučavanje njemačkoga jezika u nastavi s učenicima različita uzrasta. Temeljni je cilj didaktičko-metodičke izobrazbe razviti kod studenata uvide u proces učenja i poučavanja stranoga jezika i s njime povezanih kultura i time ih osposobiti za stručnu analizu procesa posredovanja stranoga jezika te za planiranje, organizaciju i provođenje toga procesa u nastavničkoj praksi.

Didaktičko-metodička izobrazba slijedi ove ciljeve: 1. upoznavanje teorijskih osnova učenja i poučavanja njemačkoga kao stranoga jezika; 2. upoznavanje teorijskih principa posredovanja znanja i vještina njemačkoga jezika, njemačke književnosti i kulturoloških elemenata; 3. poznavanje najvažnijih metoda, postupaka i osobitosti poučavanja djece, mladih i odraslih, s posebnim naglaskom na komunikacijskome i međukulturnome pristupu te inovativnim oblicima učenja i poučavanja; 4. stjecanje sposobnosti analize, praćenja napretka i vrednovanja stranojezične kompetencije učenika; 5. sposobnost evaluacije udžbenika, izrade vlastitih nastavnih materijala i primjene novih medija; 6. stjecanje praktične sposobnosti planiranja, izvođenja i analize nastave; 7. poznavanje bilingvalne didaktike i posredovanja stručnih jezika.

Nadograđujući znanja i kompetencije stečene na prijediplomskome studiju studentice i studenti na diplomskome studiju usavršavaju svoju kompetenciju njemačkoga jezika barem do razine C2 europskih referentnih stupnjeva te proširuju poznavanje lingvističkog opisa standardnoga njemačkoga jezika, karakteristika regionalnih standarda, jezičnih stilova i registara njemačkoga jezika. Studentice i studenti također nadograđuju poznavanje suvremenih lingvističkih teorija i metoda. Pažnja se posvećuje i poznavanju njemačko-hrvatskih

Stručni časopis Zagreber Germanistische Beiträge u izdanju Odsjeka za germanistiku i FF pressa.

Prvi broj studentskoga časopisa.

(pismeno prevođenje) i drugoga za izobrazbu tumača (usmeno prevođenje). Kompetencije koje student stječe obuhvaćaju visoku jezičnu, kulturnu i interkulturnu kompetenciju, metode i tehnike posredovanja među jezicima i kulturama, dobro poznavanje hrvatske normativne gramatike i pravopisa te posebne prevoditeljske kompetencije kao što su izbor strategije i metode prevođenja, a očekuje ih i dodatna specijalizacija u barem dvama strukovnim područja (pravo, medicina, ekonomija, građevina ili dr.).

Uslijed društvenih promjena i strelovita razvoja novih tehnologija prevoditeljska se struka u posljednje vrijeme našla na prekretnici, pa se od prevoditelja traži da svoje jezične, kulturološke i prevoditeljske kompetencije sustavno proširuju novima, uglavnom povezanim s uporabom najnovijih informacijskih tehnologija. Tako studenti upoznaju i osnove alata za računalno potpomognuto prevođenje, uključujući prevoditeljske memorije i glosare, pripremu i redakturu strojno prevedenih tekstova, multimedijско dizajniranje teksta, lokalizaciju, transkreaciju, multimodalno prevođenje ili prevođenje u kontekstu migracija.

Prijediplomski studij nederlandistike studentima omogućava stjecanje znanja jezika, kao i komunikacijsku kompetenciju na akademskoj razini, što uključuje razumijevanje i pisanje općega jezika te osnovno aktivno služenje nizozemskim jezikom. Osim na jezičnu kompetenciju studij je usmjeren na upoznavanje s

kulturnih, jezičnih i književnih veza te stjecanju znanja o povijesti njemačkoga jezika. Iskustva u radu s učenicima studentice i studenti stječu u praksi uz stručno vodstvo i savjetovanje mentora i mentora – iskusnih nastavnica i nastavnika koji se ističu svojim pedagoškim radom. U okviru odgojno-obrazovnoga bloka iz fakultetske ponude (tzv. minimalna nastavnička kompetencija) stječu znanja s područja psihologije, pedagogije, didaktike i društvenih znanosti. U okviru izbornih kolegija imaju mogućnost intenzivnijeg upoznavanja kulture zemalja njemačkoga govornoga područja (geografskih, kulturno-povijesnih, društvenih, političkih i gospodarskih datosti), produblivanja znanja o književnosti njemačkoga govornoga područja, napose književnosti za djecu i mlade, i razvijanja vještine književne interpretacije.

Cilj je diplomskoga prevoditeljskoga studija obrazovanje prevoditelja koji će biti posrednici između jezika i kultura – stručnjaci za prenošenje informacija i sadržaja iz jednoga jezika u drugi te za oblikovanje adekvatnih tekstova, stručnjaci koji izvrsno poznaju hrvatski i dva strana jezika te raspolažu širokim općim obrazovanjem. Na diplomski prevoditeljski studij u trajanju od četiriju semestara mogu se upisati studenti koji su završili prijediplomski studij germanistike. Studij se sastoji od dvaju modula, jednoga za izobrazbu prevoditelja

nizozemskom kulturom, kao i stjecanje osnovnih akademskih vještina, uključujući sposobnost korištenja specijaliziranom literaturom te vještinu kritičkoga mišljenja na naprednoj, akademskoj razini.

Diplomski studij nederlandistike koncipiran je tako da služi produbljivanju i nadopuni temeljnih znanja struke stečenih na prijediplomskome studiju te dodatno kvalificira za poslove koji zahtijevaju primjenu znanstvenih spoznaja i metoda. Uz znanstvenu obradu središnjih pitanja nederlandističke struke studij osobitu pozornost posvećuje aspektima interkulturalnosti i multimedijalnosti.

Svršeni studenti germanistike i nederlandistike osposobljeni su i za daljnje obrazovanje na doktorskim studijima humanističkih znanosti, primjerice na Filozofskome fakultetu među ostalima na Doktorskome studiju glotodidaktike ili Doktorskome studiju znanosti o književnosti, teatrologije i dramatologije, filmologije, muzikologije i studija kulture.

KLJUČNA ISTRAŽIVAČKA USMJERENJA

Na Katedri za njemački jezik istražuju se povijesni i suvremeni njemačko-hrvatski i austrijsko-hrvatski jezični dodiri iz sociolingvističke, sociokulturne, dijalektološke, sistemskolingvističke, leksikološke i leksi-kografske perspektive. Istraživanja se provode u interdisciplinarnu okviru dodirnoga jezikoslovlja, uz razvijanje i primjenu inovativnih analitičkih postupaka iz područja jezične biografistike, diskursne analize, tekstne lingvistike, ekolingvistike i digitalne humanistike.

Na Katedri za njemačku književnost istražuju se razni aspekti novije njemačke književnosti od 18. do 21. stoljeća, hrvatsko-njemački i hrvatsko-austrijski književni transferi, književnost kao medij kolektivnoga pamćenja u kontekstu tranzicije i postjugoslavenskih ratova, reprezentacije svjetskih ratova u srednjoeuropskim književnostima, postimperijalni narativi u srednjoeuropskim književnostima moderne, razvoj i autorefleksija književne autonomije u razdobljima moderne, avangarde i kasne moderne iz književnosociološke perspektive.

Na Katedri za didaktiku nastave njemačkoga jezika istražuju se povijest nastave stranih jezika u Hrvatskoj, međujezični utjecaji i jezični transfer, jezik struke, Europski jezični portfolio, internacionalizacija nastave u Europi, višejezičnost u ranoj školskoj dobi, udžbenici i digitalni mediji u nastavi, književnost u nastavi njemačkoga jezika, razredni i školski diskurs, kreativnost i konceptualna integracija u učenju i poučavanju stranih jezika i matematike, učenje kroz rad i sustav upravljanja studentskim iskustvom.

Nakon hermeneutičkih pristupa u prevoditeljstvu novija težišta istraživačkoga rada na Katedri za znanost o prevođenju njemačkoga jezika jesu suvremeni prevoditeljski izazovi (tehnologije, priprema i redaktura strojno prevedenih tekstova), problematika lokalizacije te izrada prevoditeljskih standarda zanimanja i standarda kvalifikacija u okviru projekta Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira.

Na Katedri za nederlandistiku proučavaju se jezične i kulturne specifičnosti heterogena kulturno-povijesnoga područja nizozemskoga jezika, u koje spadaju Nizozemska, Belgija, Surinam i Karipska Nizozemska, kao i zemlje koje su povijesno zbog kolonijalne ovisnosti bile u doticaju s nizozemskim jezikom i kulturom, poput Južnoafričke Republike i Indonezije. Zagrebačka nederlandistika posebnu pozornost posvećuje proučavanju povijesnoga razvoja flamanske i nizozemske književnosti, razvoju i utjecaju nizozemskoga kolonijalizma te dodirnim točkama nizozemskoga i afrikaansa.

Školska praksa budućih nastavnica njemačkoga jezika.

Važnu ulogu u kontekstu istraživačke djelatnosti i međunarodne znanstvene suradnje Odsjeka ima godišnjak *Zagreber Germanistische Beiträge*, koji je 1992. godine pokrenuo Marijan Bobinac. Časopis se afirmirao kao organ međunarodne suradnje na području germanističke struke. Nakon Marijana Bobinca ulogu glavnog urednika preuzeo je 2012. godine Svjetlan Lacko Vidulić. Za njegova mandata uvedena je praksa tematskoga težišta u svakome broju, u suradnji s gostujućim urednicima s drugih, mahom inozemnih sveučilišta (usp. digitalni arhiv i bibliografiju časopisa *Zagreber Germanistische Beiträge*, 2024).

Od posebne je važnosti za znanstveni rad i studij Knjižnica Filozofskoga fakulteta. Uz Odsjek za germanistiku vezane su sljedeće zbirke: 1. germanistička zbirka, jedna od najvećih zbirki u fondu Knjižnice; 2. niderlandistička zbirka, uz presudnu pomoć Nizozemske jezične unije za popunu knjižnoga fonda; 3. Austrijska knjižnica – članica međunarodne mreže Österreich-Bibliotheken. Sve navedene zbirke vodi viša knjižničarka Blaženka Klemar Bubić.

Važnu podršku djelatnosti Odsjeka za germanistiku na polju popularizacije struke te povezivanja sa znanstvenom zajednicom i kulturnom scenom Austrije i Njemačke pružaju kulturni instituti u Zagrebu: Goetheov institut i Austrijski kulturni forum.

POVIJESNI RAZVOJ

Godinom utemeljenja germanistike u Hrvatskoj možemo smatrati 1895., kada je na tadašnjemu Mudroslovnome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu osnovana Katedra za njemački jezik. Njemački se kao strani jezik učio na Fakultetu i ranije, a prvi lektori bili su Julije Šajatović (1876–1886) i Ivan Quiquerez (1887–1895). Zagrebačka je germanistika u izobrazbi nastavnika formalno izjednačena s onima na njemačkim sveučilištima Monarhije 1897. godine, kada je Katedri priznato pravo da obrazuje „kandidate gimnazijskog učiteljstva“, a slušačima da mogu pristupiti nastavničkom ispitu te više nisu morali germanistiku studirati u Grazu ili Beču. Posebnim odjelom, odnosno – kako je desetljećima glasilu službeno ime – *Seminarom za njemačku filologiju* zagrebačka je germanistika postala 1904. godine. Utemeljenje germanistike u Zagrebu, a time i u Hrvatskoj, nije znatno kasnilo za njemačkim zemljama, pa ni za nastankom moderna filološkoga studija u Europi općenito.

Središnja ličnost u prvome razdoblju bio je Stjepan Tropsch, koji je s radom na germanistici u Zagrebu započeo 1895. godine, a 1902. postao prvim redovitim profesorom njemačkoga jezika i književnosti. Tropsch je više od četrdeset godina vodio isprva Katedru, kasnije Seminar, stekavši velike zasluge u njegovu širenju i izgradnji. Primjerice broj studenata od četvero u godini 1896. porastao je na dvadesetpetero u godini 1902. Tropsch i nekolicina njegovih suradnika predavali su i književne i lingvističke kolegije, što je u to vrijeme bio običaj na europskim studijima stranih filologija. Kao što je nastava bila usklađena sa suvremenim stanjem u europskoj germanistici, tako je i u znanstvenim istraživanjima kao uzor služio tada dominantni pozitivizam. Od nastavnika u počecima rada Seminara treba spomenuti Josipa Florschütza i Gustava Šamšalovića.

Zdenko Škreb doveo je hrvatsku germanistiku na znatno višu razinu, a studij njemačkoga jezika i književnosti iz temelja modernizirao. Bilo je to u najtežim mogućim ratnim okolnostima, a potom u izrazito germanofobnoj atmosferi nakon 1945. godine. Škreb je uz potporu mlađih hrvatskih filologa poveo diskusiju o metodološkim inovacijama u znanosti o književnosti. Tako je nastala Zagrebačka stilistička škola, koja je svoj ponajbolji izražaj našla u časopisu *Umjetnost riječi*, što ga je 1957. godine utemeljio sâm Škreb. Glavnim urednikom Škreb je bio do smrti 1985. godine, a časopis su i u sljedećim trima desetljećima vodili germanisti: Viktor Žmegač (1986–2004) i Marijan Bobinac (2005–2012). Škrebova germanistička istraživanja bila su posvećena tako raznorodnim fenomenima kao što su austrijski književni klasici i fenomen trivijalne književnosti, dok su mu radovi na hrvatskome jeziku uglavnom posvećeni teorijskim i metodološkim pitanjima.

Godine 1961. dolazi do razdvajanja germanistike i anglistike, koje su do tada u skladu sa starijim shvaćanjem germanistike kao filologije germanskih jezika bile organizacijski povezane. Odsjek za germanistiku tada dobiva današnje ime, u skladu s užim značenjem termina, a utemeljuju se i katedre: Katedra za njemačku književnost, Katedra za njemački jezik i Katedra za germansku filologiju (koja nije zaživjela).

U nastavu književnosti uključuju se koncem 1940-ih, odnosno sredinom 1950-ih godina Mira Gavrin i Ljerka Sekulić. Na znanstvenome polju bavile su se književnopovijesnim i komparatističkim istraživanjima, primjerice recepcijom njemačke književnosti u doba ilirizma (Gavrin) i ulogom njemačkih novina u Zagrebu istoga razdoblja (Sekulić).

S odlaskom Zdenka Škreba nastavio se trend specijalizacije i razdvajanja germanističkih područja (znanost o književnosti, lingvistika) koja je Škreb u svojem nastavnome i znanstvenome radu još uspijevaio objediniti. No i Viktor Žmegač svojim je znanstvenim opusom, ali i karizmom predavača i javnoga promotora filoloških i kulturoloških tema pridonio međunarodnu ugledu zagrebačke germanistike u cjelini i obilježio razdoblje u kojemu je djelovao na Odsjeku. Znanstvenim opusom na njemačkome jeziku – koji od književnoteorijske

Studentska ekskurzija, Graz, 2023.

i metodološke problematike vodi k iznimno uspješnim projektima sociološki usmjerene povijesti književnosti – afirmirao se kao jedno od vodećih imena međunarodne germanistike. Žmegač je na hrvatskome jeziku objavio kapitalne studije o kroatističkim i komparatističkim temama, da bi nakon umirovljenja u statusu profesora emeritusa objavio niz monumentalnih monografija koje nadilaze granice pojedinih umjetnosti i humanističkih disciplina. Viktor Žmegač bio je redoviti član HAZU te dobitnik iznimno brojnih nagrada i priznanja, a Sveučilište u Zagrebu utemeljilo je 2023. godine nagradu „Viktor Žmegač“ za postignuća u području humanističkih znanosti.

Oko godine 1970. na Katedru za njemačku književnost dolaze Ivo Runtić i Dragutin Horvat. Runtić se isprva bavio njemačkim romantizmom, da bi težište znanstvenoga rada kasnije usredotočio na književnost 20. stoljeća, a istaknuo se i kao prevoditelj njemačke poezije. Horvat je na polju teorije ponajviše pisao o umjetničkoj bajci, dok se na području povijesti književnosti bavio autorima 20. stoljeća te aspektima recepcije austrijske književnosti u Hrvatskoj, a istaknuo se i kao književni prevoditelj.

Reforma sveučilišne nastave potkraj 1970-ih godina donosi Katedri za njemačku književnost bitnu redukciju nastavne satnice. Slušači sada jedinstvena četverogodišnjega studija (na Fakultetu se ukidaju trogodišnji, tzv. B-studiji) ostaju prikraćeni za predavanja o njemačkoj književnosti srednjega vijeka i ranoga novoga vijeka, povijesni pregled započinje s 18. stoljećem.

Nakon odlaska Viktora Žmegača koncem 20. stoljeća predstojnik Katedre za njemačku književnost postaje Marijan Bobinac. Razdoblje njegova djelovanja na Katedri obilježeno je intenzivnim radom u okviru niza znanstvenoistraživačkih projekata koji su potaknuli međunarodnu suradnju i angažman projektnih asistenta (Alma Kalinski, Ivana Perica, Rikard Puh). Težište Bobinčeva istraživačkoga rada isprva je pučki komad 19. i 20. stoljeća, potom i drugi žanrovi i aspekti njemačke književnosti od 19. do 21. stoljeća, primjerice razvoj povijesne drame i povijesnoga romana, uz širenje metodološke perspektive u smjeru kulturnoga transfera te postkolonijalnih i imperijalnih studija.

Od godine 2017. Katedru za njemačku književnost vodi troje redovitih profesora: Svjetlan Lacko Vidulić (težišta znanstvenoga rada: književni transferi te kultura sjećanja u kontekstu tranzicije), Milka Car Prijić (težišta: književni transferi, postkolonijalna znanost o književnosti, dokumentarizam u književnosti) i Christine Magerski (težišta: sociologija književnosti, avangarda i boema, povijest znanosti). Srednju generaciju i znanstveni pomladak Katedre početkom 2020-ih predstavljaju Jelena Spreicer (težišta: kulturni transferi, studije traume, studije utopije i distopije) i Aida Alagić Bandov (težišta: književna teorija, suvremena književnost njemačkoga govornoga područja).

Katedru za njemački jezik nakon Zdenka Škreba vodi Blanka Breyer-Jakić, koja se bavila poviješću njemačkoga kazališta u Zagrebu i jezikom struke, a od konca 1960-ih godina Emilija Grubačić, profesorica emerita Sarajevskoga sveučilišta i jedno od ključnih imena sarajevske germanistike. Od početka 1970-ih pa do pred kraj 20. stoljeća predstojnik Katedre bio je Stanko Žepić. Bavio se hrvatsko-njemačkom poredbenom lingvistikom te povijesnim razvojem njemačkoga jezika. Veliku je pozornost posvetio i povijesti njemačkoga jezika u Hrvatskoj, posebno sociolingvističkim i sistemskolingvističkim aspektima jezičnih dodira. Pisao je o rječnicima i gramatikama hrvatskih autora proteklih stoljeća te o njemačkome jeziku u Zagrebu i Osijeku.

Katedru za njemački jezik vodio je od kraja 1990-ih godina Mirko Gojmerac. Težišta Gojmerčeva znanstvenog interesa bili su teorijska i kontrastivna lingvistika, pragmlingvistika i teorija prevođenja, a posebno je zaslužan u kontekstu rada Katedre za znanost o prevođenju njemačkoga jezika. Zrinjka Glovacki-Bernardi vodila je Katedru za njemački jezik od 2005. do 2017. godine. Bavila se lingvistikom teksta, poviješću njemačkoga jezika, istraživanjem hrvatsko-njemačkih jezičnih veza i sociolingvističkim temama kao što je rodna dimenzija u jeziku. Organizacijske i upravljačke sposobnosti Z. Glovacki-Bernardi potvrđene su pokretanjem i provedbom više međunarodnih i nacionalnih znanstvenih projekata, kao i kadrovskim pomlađivanjem.

Na Katedri se 1990-ih i početkom 2000-ih godina kao asistenti redom zapošljavaju Velimir Piškorec (težišta znanstvenoga rada: sociolingvistika, dodirno jezikoslovlje, jezična biografistika, ekolingvistika, interlingvistika), Slađan Turković (težišta: dodirno jezikoslovlje, povijest njemačkoga jezika u Hrvatskoj) i Maja Anđel (težišta: psiholingvistika, kognitivna i računalna lingvistika). Sredinom 2000-ih kao znanstveni novaci na projektu Z. Glovacki-Bernardi na Katedru dolaze Kristian Novak, Aleksandra Ščukanec i Franjo Janeš. Karijeru na znanstveno-nastavnim radnim mjestima nastavljaju Novak (težišta znanstvenoga rada: povijesna sociolingvistika, dodirno jezikoslovlje, jezična biografistika, analiza diskursa) i Ščukanec (težišta: jezični dodiri, jezične biografije, semantika), dok se Janeš fokusirao na nastavnu djelatnost kao lektor. Najmlađa je članica Katedre Kristina Hrastov. Od 2017. godine Katedru za njemački jezik vodi Velimir Piškorec.

Od velike važnosti na studiju germanistike oduvijek je bila nastava živoga jezika. Najveće zasluge u tom dijelu nastave pripadaju lektoricama i lektorima. Valja istaknuti i rad ugovornih lektora – nastavnika njemačkoga jezika iz Austrije i Njemačke koji na zagrebačkoj germanistici djeluju već desetljećima i koji su kao izvorni govornici bitno pridonijeli kompetentnoj izobrazbi germanista u Hrvatskoj. Danas na Odsjeku djeluju lektorice

Autorice i autor na promociji Njemačko-hrvatskoga rječnika leksičkih inovacija 2015–2021, 2022.

Tamara Crnko Gmaz, Irena Petrušić Hluchý, Snježana Rodek, Inja Skender Libhart i Sonja Strmečki Marković, lektor Franjo Janeš te ugovorna lektorica Njemačke službe za akademsku razmjenu Nadine Vollstädt.

Katedra za didaktiku nastave njemačkoga jezika utemeljena je 2008. godine. Metodiku su na zagrebačkoj germanistici ranije predavale Ksenija Petrović, Ljerka Biškupić-Tomljenović, Irena Rosandić i Maja Häusler. M. Häusler bila je predstojnica Katedre od njezina utemeljenja. Bavila se poviješću učenja njemačkoga jezika u Hrvatskoj, analizom udžbenika stranih jezika, obrazovanjem nastavnika njemačkoga kao stranoga jezika, stranojezičnom politikom i analizom potreba za znanjem njemačkoga jezika u Hrvatskoj, usvajanjem njemačkoga jezika učenika s hrvatskim materinskim jezikom. Vodila je znanstvenoistraživačke projekte o poučavanju i učenju njemačkoga jezika u Hrvatskoj te didaktičkim i psiholingvističkim aspektima jezičnih dodira. Sudjelovala je u koncipiranju hrvatske varijante Europskoga jezičnog portfolija, u stručnim ispitima nastavnika njemačkoga jezika te u koncipiranju ispita iz njemačkoga jezika u okviru državne mature.

Predstojnica Katedre za didaktiku nastave njemačkoga jezika od 2017. godine jest Marija Lütze-Miculić, koja se bavi jezičnim transferom, razrednim i školskom diskursom, višejezičnošću u ranoj školskoj dobi, udžbenicima i digitalnim medijima u nastavi te književnošću u nastavi njemačkoga jezika. Na Katedri je od 2018. godine zaposlena i Mirela Landsman Vinković, koja se bavi višejezičnošću, razrednim diskursom, učeničkim jezicima, udžbenicima i digitalnim medijima u nastavi te jezikom struke.

S uvođenjem dvogodišnjega diplomskoga studija germanistike nastavničkoga smjera u sklopu Bolonjske reforme pojačana je studentska praksa u školama i povećan udio izbornih kolegija. Intenzivirana je i međunarodna suradnja usmjerena na poticanje internacionalizacije nastave u Europi. U brojna istraživanja i praktične projekte bile su uključene generacije studentica i studenata, kao i znanstvene novakinje Geriena Karačić i Vita Žiborski Kovačić.

Katedru za znanost o prevođenju njemačkoga jezika utemeljio je 2008. godine Mirko Gojmerac kao jedinu prevoditeljsku katedru na Filozofskome fakultetu. U samu je početku rad Katedre obilježilo pokretanje diplomskoga studija prevođenja pri Odsjeku za germanistiku, pokretanje Specijalističkoga studija prevođenja na razini Fakulteta te sudjelovanje u brojnim domaćim i međunarodnim projektima. Utemeljenje studija predstavljalo je izniman doprinos razvoju prevoditeljske struke i sustavnu poučavanju prevoditelja u Hrvatskoj. Katedru 2014. godine preuzima Maja Anđel. Dotadašnjim istraživačkim i stručnim težištima – temeljnim prevoditeljskim procesima i izobrazbi kvalitetnih prevoditeljskih kadrova – dodaju se nova, kao odgovor na sve složenije tehnološke zahtjeve struke. Osobita se pozornost pridavala i položaju prevoditelja na tržištu rada, pa su tako Maja Anđel i Monika Blagus od 2016. do 2018. sudjelovale u projektu Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira i odigrale istaknutu ulogu u pripremanju Standarda zanimanja za pismenog i usmenog prevoditelja te Standarda kvalifikacija za zanimanje prevoditelja.

U radu Katedre za znanost o prevođenju njemačkoga jezika sudjeluju ili su sudjelovali gotovo svi članovi Katedre za jezik, ponajprije lektorice i lektori, pri čemu valja osobito naglasiti trud i entuzijizam Vesne Ivančević Ježek, koja je najzaslužnija za odgoj nekoliko generacija vrsnih usmenih prevoditelja. Teorijski usmjerene kolegije predaju profesori s Katedre za njemački jezik te Sanja Seljan s Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti. Za rad Katedre također su zaslužni strani lektori i vanjske suradnice.

Katedra za nederlandistiku osnovana je 2008. godine, iako se nizozemski jezik na Odsjeku za germanistiku mogao učiti i prije (lektorat nizozemskoga jezika uveden je 1998. godine). Prva generacija studenata upisana je na prijediplomski studij ak. god. 2008/09., a na diplomski studij tri godine kasnije. Od ak. god. 2010/11. Katedru vodi Slađan Turković. Osobit doprinos novoosnovanoj katedri svojim je radom i velikim entuzijazmom dala Željana Pancirov Cornelisse, kao prva znanstvena novakinja i poslijedoktorandica na Katedri. Sudjelovala je u izvođenju brojnih nederlandističkih kolegija iz područja nizozemskoga jezikoslovlja i kulture, a osobitu pažnju posvetila je popularizaciji nizozemskoga jezika i kulture u Hrvatskoj, promociji zagrebačke nederlandistike u inozemstvu te uspostavi suradnje s inozemnom nederlandistikom. Od 2017. na Katedri je zaposlen asistent Toni Bandov, koji se bavi proučavanjem književnih i kulturnih dodira nizozemske i afrikaanske književnosti, a na kolegijima poučavanja nizozemskoga jezika od 2019. godine stalno je zaposlen lektor Maarten Rombouts.

Najutjecajniji čimbenik mijene u posljednjih četvrt stoljeća, posebno u pogledu modela studiranja, bila je Bolonjska reforma. Ak. god. 2005/06. napušten je „prebolonjski“ sustav studiranja, koji je manje poticao prohodnost i brzinu, no ujedno je omogućavao dublje poniranje u studij. Nekadašnji studijski programi bili su četverogodišnji, bez podjele na prijediplomski i diplomski stupanj, a kolegiji su bili mahom obvezni i uglavnom trajali dva semestra, tj. jednu akademsku godinu, što je rezultiralo manjom sadržajnom živošću, no ujedno i većom koncentracijom. Plan i program predviđao je dva studijska usmjerenja u drugome dijelu studija, nastavničko i nenastavničko. Na prvome se pohađala metodičko-didaktička skupina predmeta, dok je nenastavnički predviđao slušanje općih predmeta iz fakultetske ponude. Po završetku studija na obama se usmjerenjima stjecala ista titula: profesor njemačkog jezika i književnosti.

Bolonjski programi, uvedeni prije dvadesetak godina, danas traže nove reformske zahvate. U programima diplomskih studija predviđeno je uvođenje interdisciplinarnih modula u suradnji s drugim odsjecima, kao i stjecanje praktična iskustva u suradnji s potencijalnim poslodavcima u kulturnome menadžmentu, izdavaštvu, medijima i gospodarstvu. U programu diplomskoga studija kulturološkoga smjera predviđeno je uvođenje kolegija koji prate razvoj kulturološke germanistike i upoznaju studente sa suvremenim kulturnim pogonom njemačkoga govornoga područja u interkulturnoj perspektivi.

Svjetlan Lacko Vidulić
Marijan Bobinac

LITERATURA I IZVORI

- Bobinac, M. Odsjek za germanistiku. *Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu: monografija*. Damjanović, S. (ur.). Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 1998, 175–183.
- Bobinac, M. Universitätsgermanistik in Kroatien. *Deutsch und Auslandsgermanistik in Mitteleuropa – Geschichte – Stand – Ausblicke*. Grucza, F. (ur.). Warszawa: Graf, 1998, 46–58.
- Cvijović Javorina, I. *Germanistika u Hrvatskoj: Nastava njemačkog jezika i književnosti na Sveučilištu u Zagrebu: 1876.–1918*. Zagreb: Srednja Europa, 2022.
- Glovacki-Bernardi, Z. Germanistik in Kroatien. *Zur Rolle und Positionierung des Deutschen in den Ländern Mitteleuropas. Sprachpolitische Überlegungen*. Brdar-Szabó, R.; Knipf-Komlósi, E.; Rada, R. V. (ur.). Budapest: ELTE – Germanistik, 2015, 113–120.
- Häusler, M. *Zur Geschichte des Deutschunterrichts in Kroatien seit dem 18. Jahrhundert*. Frankfurt am Main etc.: Peter Lang, 1998.
- Katičić, R. Zdenku Škreb – In memoriam. *Zdenko Škreb: 1904.–1985*. Filipović, R. (ur.). Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1987.
- Marčetić, T. Gestaltung der Sprachübungen im Rahmen des Germanistikstudiums in Zagreb. *Zagreber Germanistische Beiträge*. 3(1994), 141–145.
- Sedlar, A. Germanistik in Kroatien. *Deutsche Kultur im Leben der Völker: Mitteilungen der Akademie zur wissenschaftlichen Erforschung und Pflege des Deuschtums*. 2(1941), 281–289.
- Spomenica o 25-godišnjem postojanju Sveučilišta Franje Josipa I. u Zagrebu: 1874–1899*. Izdao Akademski senat Kr. sveučilišta. Zagreb: Tisak Kr. zemaljske tiskare, 1900. Dostupno i na: <https://digitalnezbirke.kgz.hr/?pr=i&id=18291> (1. 2. 2024).
- Spomenica u povodu proslave 300-godišnjice Sveučilišta u Zagrebu*. Šidak, J. (ur.). Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, 1969, 97–99.
- Škreb, Z. Der heutige Stand der germanistischen Forschung in Jugoslawien. *Lenau-Almanach*. Sonderdruck. 1967/68, 54–60.
- Zagreber Germanistische Beiträge*. Dostupno na: <https://zgbde.ffzg.unizg.hr/> (31. 1. 2024).
- Žepić, S. Sprachgermanistik in Jugoslawien. *Deutsche Sprache*. 1(1979), 57–72.
- Žmegač, V. Zur Geschichte der Germanistik in Kroatien. *Germanistik in Mittel-und Osteuropa: 1945–1992*. König, C. (ur.). Berlin; New York: Walter de Gruyter, 1995, 111–120.

Djelatnici Odsjeka za germanistiku

DJELATNI

ALAGIĆ BANDOVIĆ, Aida (Bihać, Bosna i Hercegovina, 1992) (2019) 2019. asist.

ANĐEL, Maja (Zagreb, 1970) (2001) 2001. znan. novakinja – asist., 2006. znan. novakinja – viša asist., 2008. doc., 2015. izv. prof.

BANDOVIĆ, Toni (Livno, Bosna i Hercegovina, 1989) (2017) 2017. asist.

BRUČIĆ, Petra (Zagreb, 1986) (2012) 2012. stručna suradnica.

CAR PRIJIĆ, Milka (Sisak, 1973) (2000) 2000. mlađa asist., 2004. viša asist., 2010. doc., 2013. izv. prof., 2020. red. prof.

CRNKO GMAZ, Tamara (Zagreb, 1971) (2005) 2005. lektorica – vanjska suradnica, 2006. lektorica, 2011. viša lektorica.

HRASTOV, Kristina (Karlovac, 1998) (2023) 2023. asist.

JANEŠ, Franjo (Zagreb, 1982) (2007) 2007. znan. novak – asist., 2011. znan. novak – viši asist., 2015. viši lektor.

- LACKO VIDULIĆ, Svjetlan (Zagreb, 1968) (1994) 1994. mlađi asist., 1998. asist., 2004. viši asist., 2005. doc., 2010. izv. prof., 2019. red. prof.
- LANDSMAN VINKOVIĆ, Mirela (Bjelovar, 1973) (2017) 2017. vanjska suradnica, 2018. asist.
- LUČIĆ IVANUŠA, Ivana (Zagreb, 1972) (2022) 2022. tajnica Odsjeka za germanistiku.
- LÜTZE-MICULINIĆ, Marija (Zagreb, 1961) (1993) 1993. lektorica, 1996. viša lektorica, 2013. doc., 2020. izv. prof.
- MAGERSKI, Christine (Wittenberge, Njemačka, 1969) (2004) 2004. ugovorna lektorica, 2010. doc., 2015. izv. prof., 2020. red. prof.
- NOVAK, Kristian (Baden-Baden, Njemačka, 1979) (2005–2012, 2021) 2005. znan. novak – asist., 2011. viši asist., 2021. izv. prof.
- PETRUŠIĆ-HLUCHÝ, Irena (Schwäbisch Hall, Njemačka, 1972) (2008) 2008. lektorica, 2013. viša lektorica.
- PIŠKOREC, Velimir (Đurđevac, 1966) (1993) 1993. mladi istraživač, 1994. mlađi asist., 1996. asist., 2003. doc., 2007. izv. prof., 2011. red. prof., 2017. red prof. u trajnom izboru.
- RODEK, Snježana (Koprivnica, 1961) (1999) 1999. lektorica, 2004. viša lektorica.
- ROMBOUTS, Maarten (Wilrijk, Belgija, 1979) (2016) 2016. ugovorni lektor, 2019. lektor.
- SKENDER LIBHARD, Inja (Zagreb, 1969) (1993) 1993. znan. novakinja, 1996. lektorica, 2005. viša lektorica.
- SPREICER, Jelena (Zagreb, 1987) (2015) 2015. poslijedoktorandica, 2022. doc.
- STRMEČKI MARKOVIĆ, Sonja (Varaždin, 1970) (1995) 1995. lektorica, 2005. viša lektorica.
- ŠČUKANEC, Aleksandra (Zagreb, 1984) (2007) 2007. znan. novakinja – asist., 2011. viša asist., 2016. doc., 2021. izv. prof.
- TURKOVIĆ, Slađan (Varaždin, 1973) (1997) 1997. znan. novak, 2005. viši asist., 2006. doc., 2019. izv. prof.
- VOLLSTÄDT, Nadine (Berlin, Njemačka, 1983) (2021) 2021. strana lektorica.

PREMINULI, UMIROVLJENI I OSTALI BIVŠI DJELATNICI

- BEVANDA, Vesna (Zagreb, 1957) (1996–2022) 1996. tajnica Odsjeka za germanistiku.
- BIŠKUPIĆ-TOMLJENOVIĆ, Ljerka (Zagreb, 1940) (1973–1984) 1973. predavačica.
- BLAGUS, Monika (Čakovec, 1984) (2009–2020) 2009. asist., 2015. poslijedoktorandica.
- BOBINAC, Marijan (Petrinja, 1952) (1989–2022) 1989. asist., 1993. doc., 1998. izv. prof., 2002. red. prof., 2007. red. prof. u trajnom izboru.
- CRNIĆ, Marija (Zagreb, 1960) (1993–2002) 1993. lektorica.
- DEVČIĆ-VERNIĆ, Deša (Zagreb, 1913 – Zagreb, 1987) (1948–1974) 1948. honorarna nastavnica, 1949. lektorica, 1964. predavačica.
- FILIPOVIĆ-KOVAČEVIĆ, Nada (Pisarovina, 1923 – Zagreb, 2024) (1965–1981) 1965. lektorica, 1976. viša lektorica.
- FLÖRSCHÜTZ, Josip (Osijek, 1864 – Zagreb, 1916) (1905–1916) 1905. lektor.
- GAVRIN-WEISS, Mira (Sisak, 1912 – Zagreb, 1978) (1949–1968) 1949. asist., 1963. doc.
- GLOVACKI-BERNARDI, Zrinjka (Zagreb, 1952) (1977–2022) 1977. asist., 1982. doc., 1990. izv. prof., 1996. red. prof., 2002. red. prof. u trajnom izboru.
- GOJMERAC, Mirko (Pravutina, Ribnik, 1948) (1974–2014) 1974. asist., 1982. doc., 1992. izv. prof., 2009. red. prof.
- GRUBAČIĆ, Emilija (Temišvar, Rumunjska, 1912 – Beograd, Srbija, 1994) (1969–1973) 1969. honorarna red. prof.

- HÄUSLER, Maja (Zagreb, 1952) (1987–2017) 1987. lektorica, 1992. viša lektorica, 1992. asist., 1997. doc., 2010. izv. prof.
- HORVAT, Dragutin (Bjelovar, 1944 – Zagreb, 2023) (1974–2011) 1974. asist., 1989. doc.
- IVANČEVIĆ JEŽEK, Vesna (Zagreb, 1963) (1994–2019) 1994. lektorica, 2001. viša lektorica.
- JAKIĆ-BREYER, Blanka (Zagreb, 1910 – Zagreb, 1990) (1957–1969) 1957. lektorica, 1961. doc.
- KALINSKI, Alma (Zagreb, 1975) (2001–2009) 2001. znan. novakinja – asist.
- KARAČIĆ, Geriena (Braunschweig, Njemačka, 1965) (2000–2009) 2000. znan. novakinja.
- KLJAIĆ, Jasenka (Zagreb, 1943) (1972–2009) 1972. lektorica, 1984. viša lektorica.
- KNOPFMACHER, Roland (Sarajevo, Bosna i Hercegovina, 1911 – Zagreb, 1963) (1953–1963) 1953. lektor.
- KONJEVOD, Antonela (Zagreb, 1964) (2003–2023) 2003. lektorica, 2008. viša lektorica.
- LATINOVIĆ, Ana (s. l., s. a.) (1972–1996) 1972. tajnica Odsjeka za germanistiku.
- MARČETIĆ, Tamara (Zagreb, 1933) (1964–2003) 1964. lektorica, 1977. viša lektorica.
- MARTINOVIĆ, Irena (Doboj, Bosna i Hercegovina, 1967) (1995–1997) 1995. asist.
- MUHVIC, Zlatko (Zagreb, 1910 – Zagreb, 1986) (1952–1956) 1952. lektor.
- PANCIROV CORNELISSE, Željana (Zagreb, 1979) (2008–2022) 2008. znan. novakinja – asist., 2017. poslijedoktorandica.
- PERICA, Ivana (Zagreb, 1984) (2008–2009) 2008. znan. novakinja.
- PETROVIĆ-VELEBIT, Ksenija (Trst, Italija, 1909 – s. l., s. a.) (1961–1971) 1961. lektorica, 1961. predavačica.
- POSTL-BOŽIĆ, Gertruda (Zagreb, 1933 – Zagreb, 2012) (1962–1998) 1962. lektorica, 1973. viša lektorica.
- PUH, Rikard (Zagreb, 1977) (2005–2016) 2005. znan. novak, 2012. viši asist.
- QUIQUEREZ, Ivan (Slovenska Bistrica, Slovenija, 1852 – Zagreb, 1913) (1887–1895) 1887. lektor, 1895. izv. prof.
- REISER-DUMBOVIĆ, Christine (Zagreb, 1944) (1968–2004) 1968. lektorica, 1984. viša lektorica.
- ROSANDIĆ, Irena (Split, 1953) (1985–1992) 1985. asist.
- RUNTIĆ, Ivan (Split, 1940 – Zagreb, 2017) (1968–2002) 1968. asist., 1980. doc., 1990. izv. prof.
- SEDLAR, Antun (Innsbruck, Austrija, 1914 – s. l., 1970) (1939 – s. a.) 1939. asist. – dnevničar, 1941. asist. – vježbenik.
- SEKULIĆ-KALTENBRUNNER, Ljerka (Bosanski Brod, Bosna i Hercegovina, 1922 – s. l., s. a.) (1955–1977) 1955. asist., 1966. predavač, 1972. doc.
- SOKOL, Nina (Maribor, Slovenija, 1946) (1981–1998) 1981. lektorica, 1993. viša lektorica.
- ŠAJATOVIĆ, Julije (Bjelovar, 1842 – Zagreb, 1887) (1876–1886) 1876. lektor.
- ŠAMŠALOVIĆ, Gustav (Valpovo, 1878 – Zagreb, 1961) (1916–1941) 1916. lektor, 1918. priv. doc.
- ŠKREB, Zdenko (Zagreb, 1904 – Novi Vinodolski, 1985) (1931–1974) 1931. besplatni lektor, 1937. honorarni nastavnik, 1942. lektor, 1948. doc., 1953. izv. prof., 1958. red. prof.
- TEPEŠ GOLUBIĆ, Lidija (Zagreb, 1975) (1998–2007) 1998. znan. novakinja, 2003. znan. novakinja – asist.
- TROPSCH (TROPŠ), Stjepan (Vinkovci, 1871 – Zagreb, 1942) (1898–1942) 1898. priv. doc., 1899. izv. prof., 1902. red. prof.
- UROIĆ-KÖHL, Marija (Innsbruck, Austrija, 1902 – Zagreb, 1995) (1960–1971) 1960. lektorica.
- ŽEPIĆ, Stanko (Zagreb, 1934) (1963–2003) 1963. asist., 1972. doc., 1978. izv. prof., 1984. red. prof.
- ŽIBORSKI-KOVAČIĆ, Vita (Zagreb, 1972) (2006–2015) 2006. znan. novakinja.
- ŽMEGAČ, Viktor (Slatina, 1929 – Zagreb, 2022) (1957–1999) 1957. lektor, 1961. doc., 1967. izv. prof., 1971. red. prof., 2002. prof. emeritus.

DJELATNI VANJSKI SURADNICI

JACOBS, Jef (Maastricht, Nizozemska, 1946) (2012).

PERNJEK, Jasminka (Krapina, 1969) (2018).

BIVŠI VANJSKI SURADNICI

GAZDIĆ ALERIĆ, Tamara (Zagreb, 1972) (2015–2020).

KRIŽIĆ ROBAN, Sandra (Zagreb, 1962) (2008–2019).

PASINI TRŽEC, Iva (Zagreb, 1978) (2008–2019).

REŠETAR, Anika (Bosanska Dubica, Bosna i Hercegovina, 1962) (2013–2015).

ROBAN, Nenad (Koprivnica, 1951) (2008–2019).

ŠTEBIH, Barbara (Zagreb, 1974) (2008–2011).

ULRICH KNEŽEVIĆ, Gioia-Ana (Zagreb, 1971) (2009–2023).

STRANI LEKTORI

BAŠIĆ, Ivana (Njemačka) (2016–2021).

BIEGERT, Christine (Njemačka) (2018–2019).

BOCK, Dieter (Njemačka) (1986–1989).

BRLEČIĆ LAYER, Mareike (Njemačka) (2012–2016).

DÖRNER, Otto (s. l.) (1954–1957).

DOMSCHKE, Jan-Peter (Njemačka) (1980–1983).

DRONSKE, Ulrich (Njemačka) (1991–1995).

FABER, Vera (Austrija) (2018–2020).

GEHRMANN, Siegfried (Njemačka) (1982–1988, 1995–1997).

GERADS, Pia (Njemačka) (2017–2018).

HERDER, Thomas (Njemačka) (1994–1997).

KOLATA, Jens Michael (Njemačka) (2009–2012).

KURZ, Stephan (Austrija) (2014–2018).

LEHNERT, Katrin (Njemačka) (1997–1999).

LEITNER, Hans (Njemačka) (1988–1994).

MAGERSKI, Christine (Njemačka) (2004–2010).

PAIL, Gerhard (Austrija) (1993–1995).

PREINDL, Gunther (Austrija) (1988–1992).

REUTNER, Richard (Austrija) (2004–2008).

ROHRBACHER, Imelda (Austrija) (2009–2014).

SANDHOP, Martin (Njemačka) (1997–2001).

SCHMIEDL, Barbara (Austrija) (1995–2000).

STEGEN, Rita (Njemačka) (2000–2004).

VERSCHOOR, Johannes Hendrik (Nizozemska) (2003–2013).

WOLLINGER, Sonja (Austrija) (2000–2004).

